

Macroeconomie cantitativă

Conf.univ.dr. Hudea Oana Simona

Oferta agregată de bunuri și servicii

Oferta reprezintă cantitatea de bunuri/servicii furnizată de genții economici, la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor.

Oferta fi împărțită în:

- **ofertă individuală** – cantitatea totală dintr-un bun/serviciu furnizată de un agent economic la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor;
- **oferta pieței produsului** – cantitatea totală dintr-un bun/serviciu furnizată de toți agenții economici pe piața acelui bun/serviciu, în cadrul economiei naționale, la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor;

- **oferta agregată** – cantitatea totală de bunuri/servicii furnizată pe piața bunurilor/serviciilor în ansamblul său, la nivel național, de toți agenții economici, la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor.

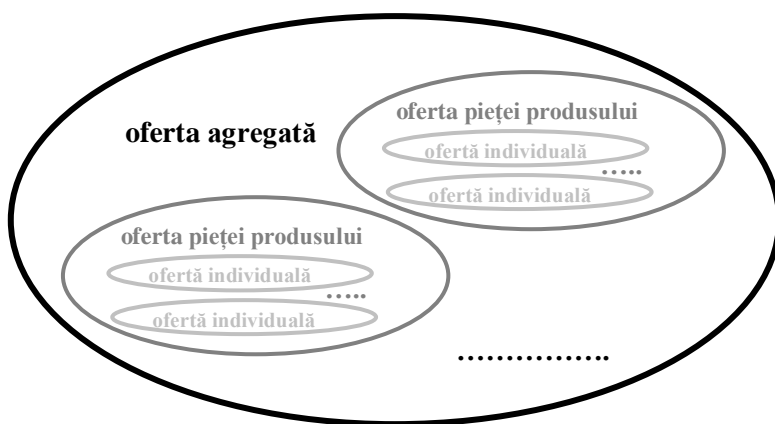
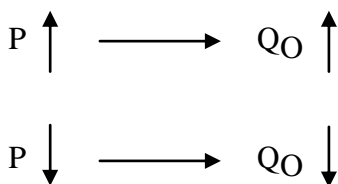

Figura 5. *Relația ofertă individuală – oferta pieței produsului – ofertă agregată*

Legea ofertei – în cazul în care nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor crește, cantitatea furnizată din acestea de către agenții economici va crește, în timp ce dacă nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor scade, cantitatea furnizată din acestea de către agenții economici va scădea (ceteris paribus).

În consecință, putem spune că oferta are o *pantă pozitivă*, după cum reiese din *Figura 6*, redată mai jos.

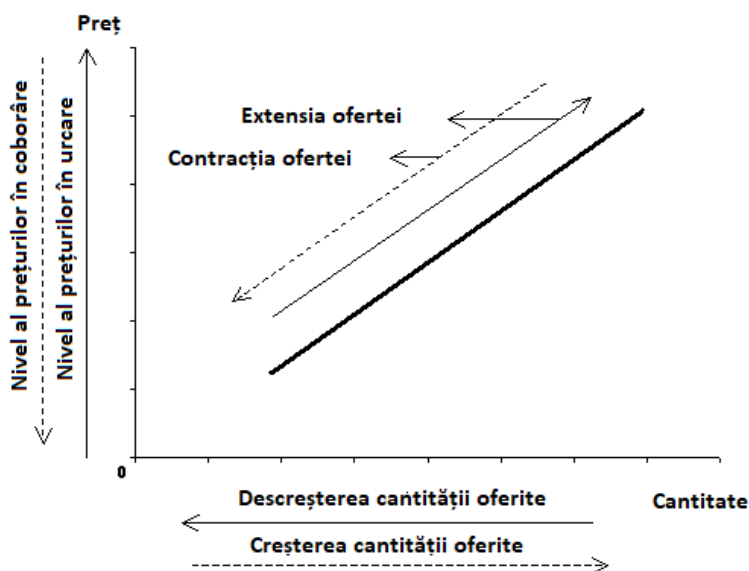

Figura 6. *Contrația și extensia curbei ofertei pe piața bunurilor și serviciilor*

Există câțiva **factori** importanți **de influență ai ofertei**, printre care pot fi menționați:

- *prețul factorilor de producție* – în cazul în care nivelul prețurilor factorilor de producție crește, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de agenții economici va scădea, în timp ce dacă nivelul prețurilor factorilor de producție scade, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de agenții economici va crește (*ceteris paribus*).
 - *Numărul de ofertanți* – în cazul în care numărul de ofertanți de bunuri/servicii este ridicat, dat fiind faptul că aceștia trebuie să-și împartă între ei consumatorii, care sunt în număr limitat, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de fiecare dintre ei va scădea, în timp ce dacă numărul de ofertanți de bunuri/servicii este scăzut, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de fiecare dintre ei va crește.
- Totuși, la nivel macroeconomic, ne interesează producția națională în ansamblul ei, astfel că volumul producției individuale și segmentarea pieței nu trebuie să fie avute în vedere. De altfel,

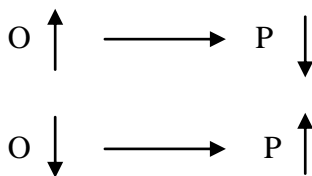
concurența creată în contextul creșterii numărului de ofertanți poate duce la diminuarea prețului, dublată de creșterea cantității totale solicitate pe piața internă. Trebuie, însă, să se țină cont și de producția importată, ce poate exercita influențe asupra cantității de bunuri/servicii furnizate pe plan intern.

- *Nivelul tehnologic* – creșterea nivelului tehnologic va determina revigorarea procesului productiv și o creștere corespunzătoare a cantității de bunuri/servicii furnizate de agenții economici, în timp ce descreșterea nivelului tehnologic va diminua cantitatea de bunuri/ servicii furnizate de aceștia.
- *Nivelul taxelor/subsidiilor* – în cazul în care se decide majorarea taxelor / diminuarea subsidiilor, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de agenții economici va scădea, în timp ce dacă se decide diminuarea taxelor / majorarea subsidiilor, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de aceștia va crește.
- *Așteptările privind evoluția prețurilor* – în cazul în care se anticipează o creștere a prețurilor bunurilor/serviciilor în viitorul apropiat, cantitatea de bunuri/

servicii furnizată de agenții economici va scădea în prezent și va crește în viitor, în timp ce dacă se anticipează o scădere a acestora în viitorul apropiat, cantitatea de bunuri/servicii furnizată de agenții economici va crește în prezent și va scădea în viitor.

- **Șocuri la nivelul ofertei** – orice modificare semnificativă înregistrată în plan macroeconomic, fie ea de tip economic, social, politic, cultural etc., poate influența comportamentul agenților economici ce furnizează bunuri/servicii (de exemplu, boom-ul economic va determina creșterea cantității de bunuri/servicii furnizate de agenții economici, în timp ce recesiunea va determina scăderea cantității de bunuri/servicii furnizate de aceștia).

Dependența dintre nivelul prețului și nivelul ofertei – în cazul în care nivelul ofertei de bunuri/servicii crește, producătorii vor avea tendința să scadă nivelul prețului aferent acestora, în vederea stimulării cererii pentru produsele lor, în timp ce dacă nivelul ofertei de bunuri/servicii scade, producătorii vor avea tendința să crească nivelul prețului aferent acestora, în scopul maximizării profitului (ceteris paribus).

Se impune menționarea faptului că *oferta* și *cantitatea oferită* sunt două concepte diferite și trebuie tratate ca atare.

- **Ofertă** – se referă la întreaga curbă, mai exact la seria de puncte ce indică cantități furnizate la diferite niveluri ale prețurilor.

Creșterea ofertei este reflectată grafic prin deplasarea curbei ofertei spre dreapta, în timp ce scăderea ofertei, prin deplasarea curbei ofertei spre stânga.

- **Cantitatea oferită** – se referă la un anumit punct al curbei ofertei, reflectat în contextul furnizării produsului într-o anumită cantitate, la un anumit nivel al prețului.

Creșterea cantității oferite este reflectată grafic prin marcarea unui nou punct pe curba ofertei, în sus, spre dreapta, în timp ce scăderea cantității oferite

este reflectată grafic prin marcarea unui nou punct pe curba ofertei, în jos, spre stânga (vezi Legea ofertei).

Elasticitatea ofertei reflectă sensibilitatea cantității oferite la modificarea oricăruia dintre factorii săi de influență.

Coefficientul de elasticitate a ofertei este egal cu raportul dintre modificarea relativă a cantității oferite și modificarea relativă a nivelului prețului sau a oricărui alt factor de influență (abordată, de acum înainte, la nivelul relației cantitate oferită - preț).

$$E_{O/P} = \left| \frac{\Delta \% Q_o}{\Delta \% P} \right| = \left| \frac{\Delta Q_o}{Q_{o_0}} \right| \div \left| \frac{\Delta P}{P_0} \right| = \left| \frac{Q_{o_1} - Q_{o_0}}{Q_{o_0}} \right| \div \left| \frac{P_1 - P_0}{P_0} \right|$$

Variantele elasticității ofertei pot fi redate, sintetic, astfel:

- Ofertă elastică, dacă $E_{O/P} > 1$
- Ofertă cu elasticitate unitară, dacă $E_{O/P} = 1$
- Ofertă inelastică, dacă $E_{O/P} < 1$
- Ofertă perfect elastică, dacă $E_{O/P} \rightarrow \infty$
- Ofertă perfect inelastică, dacă $E_{O/P} = 0$

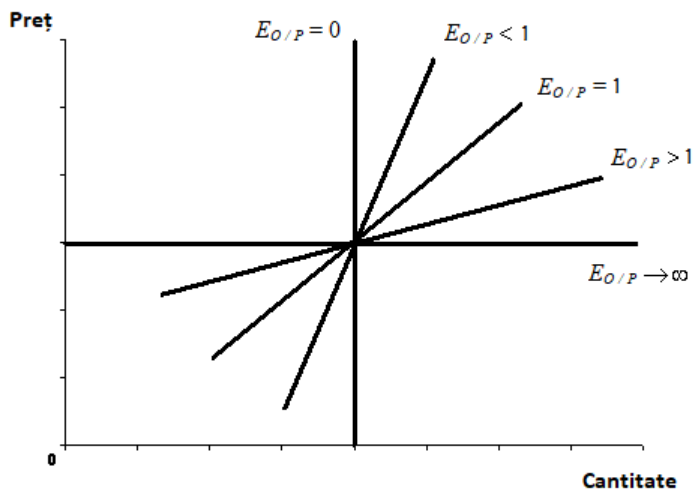

Figura 7. Elasticitatea ofertei pe piața bunurilor și serviciilor

Sau, redată altfel:

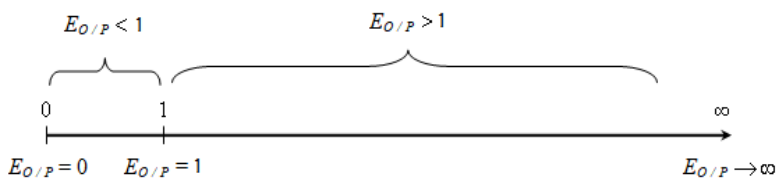

Figura 8. Elasticitatea ofertei pe piața bunurilor și serviciilor

Printre **factorii** importanți **de influență** ai **elasticității ofertei** se numără:

- *Gradul de substituire a factorilor de producție* – modificarea prețului factorilor de producție va determina modificarea cantității furnizate de bunuri/servicii create pe baza acestora și orientarea ofertanților către sau departe de factorii de producție substituibili. În acest caz, cu cât numărul factorilor de producție substituibili este mai mare, cu atât mai mare va fi elasticitatea ofertei, în timp ce cu cât numărul factorilor de producție substituibili este mai mic, cu atât mai mică va fi elasticitatea ofertei.
- *Prețul factorilor de producție* – modificarea prețului factorilor de producție va determina modificarea costului total mediu și, în consecință, ajustarea cantității de bunuri/servicii furnizate. În acest caz, cu cât ajustarea prețului factorilor de producție este mai intensă, cu atât mai mare va fi elasticitatea ofertei, în timp ce cu cât ajustarea prețului factorilor de producție este mai redusă, cu atât mai mică va fi elasticitatea ofertei.

- *Flexibilitatea agenților economici* – în cazul în care nivelul prețului bunurilor/serviciilor se modifică, agenții economici vor fi tentați să ofere o cantitate mai mică ori mai mare din acestea, în funcție de caz. Cu cât agenții economici sunt mai flexibili în privința adaptării nivelului producției lor la nivelul prețurilor, cu atât mai elastică va fi oferta, în timp ce cu cât agenții economici sunt mai inflexibili în privința adaptării nivelului producției lor la nivelul prețurilor, cu atât mai inelastică va fi oferta.
- *Orizontul de timp* – în cazul în care prețul bunurilor/serviciilor se modifică, reacția agenților economici va fi mai puțin vizibilă pe termen scurt și mai pronunțată pe termen lung. Cu cât intervalul de timp scurs de la ajustarea prețului bunurilor/serviciilor este mai mare, cu atât mai elastică va fi oferta pentru acestea, dat fiind timpul avut la dispoziție pentru a identifica varianta optimă de acțiune, în timp ce cu cât intervalul de timp scurs de la ajustarea prețului bunurilor/serviciilor este mai mic, cu atât mai inelastică va fi oferta pentru acestea,

agenții economici necesitând mai mult timp să ia o decizie și să o implementeze.

Oferta de bunuri/servicii, aflată de cealaltă parte a talerului ocupat de cererea de bunuri/servicii, indiferent dacă este privită individual sau în forma sa agregată, este, de asemenea, un aspect cheie al vieții economice, trebuind, în consecință, să fie corect gestionat de către organismele abilitate, direct sau indirect, prin intermediul politicilor aferente, astfel încât să se pună bazele unei evoluții favorabile, sustenabile a economiei naționale.

